

Psykisk helse hos Irak-veteraner

Forskere har undersøkt psykisk helse hos soldater fra Irak rett etter hjemreise til USA og seks måneder senere (JAMA 2007; 298: 2141–8).

Veteranene rapporterte vesentlig flere psykiske problemer etter seks måneder enn ved hjemkomst. Mange hadde alkoholproblemer, men få var blitt henvist til rusavvenning. Det var også en firedobling i meldte problemer i familierelasjoner og mellommenneskelige konflikter etter seks måneder.

Pasientkunnskap forbedrer effekten av lipidterapi

Å diskutere den kalkulererte risikoen for hjerte- og karsykdommer med pasienten selv kan forbedre effektiviteten av lipidterapi. Dette er konklusjonen i en randomisert, kontrollert studie (Arch Intern Med 2007; 167: 2296–303).

Pasienter ble randomisert til å få enten vanlig behandling eller stadige oppdateringer om deres risiko i tillegg til vanlig behandling. Pasientene som fikk se risikoprofilen sin, hadde større reduksjoner i kolesterolnivå enn kontrollgruppen, selv om forskjellene var relativt små.

Effekten av migrenemiddel varer lenge

Forebyggende terapi for migrene er ofte anbefalt for kun 6–9 måneder, men man har ikke undersøkt hvordan migrenefrekvensen utvikler seg etter avsluttet profylakse.

I en studie av 818 migrenepasienter i 21 land fikk alle pasientene topiramat i 26 uker og ble deretter randomisert til enten topiramat eller placebo i ytterligere 26 uker (Lancet Neurol 2007; 6: 1054–62). Antallet migrenedager økte mer i placebo-gruppen enn i topiramatgruppen, men også i placebo-gruppen var det færre migrenedager enn før.

Resultatene tyder på at pasienter bør bli behandlet i seks måneder, med mulighet for å fortsette til 12 måneder for noen pasienter.

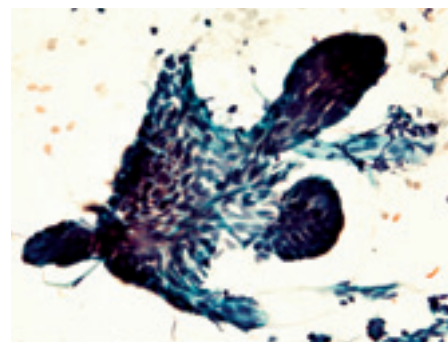
Cytologi nyttig ved hudkreft

Cytologisk diagnostikk kan vise seg fordelaktig sammenliknet med histologisk diagnostikk av ikke-melanom hudkreft. Det viser en norsk studie.

Cytologi er en veletablert diagnostisk metode innen kreftdiagnostikk, men har vært lite brukt ved utredning av hudforandringer. Forekomsten av premaligne forandringer som aktinisk keratose og ikke-melanom hudkreft som basalcellekarsinom øker både i Norge og på verdensbasis. Begge tilstandene oppstår ofte på solespennert hud og opptrer gjerne på områder som ansikt, hode og hals der man ved diagnostiske og terapeutiske prosedyrer må ta kosmetiske hensyn. Cytologi er spesielt velegnet i slike tilfeller, fordi prøvetakingen påfører huden minimal skade. Metoden er ufarlig, rask og enkel å utføre.

Studien omfattet 231 cytologiske utstryk som ble fremskaffet ved hjelp av to ulike prøvetakingsmetoder, dvs. skrape- eller trykketeknikk (1). Utstrykene ble både farget med Papanicolaou- og May-Grünwald-Giemsafargemetode. Parallelle prøver ble tatt fra samme lesjon, og de cytologiske og histologiske preparatene ble undersøkt av en uavhengig patolog uten tilgang til kliniske opplysninger. Cytologisk og histologisk diagnose ble sammenliknet, og histologisk diagnose ble oppfattet som gullstandard i studien.

Ved skrapeteknikk fant vi samsvar mellom cytologisk og histologisk diagnose i 95 av 100 utstryk fra basalcellekarsinom og i 47 av 54 utstryk fra aktinisk keratose når resultatene fra begge fargemetodene ble

Cytologisk utstryk fra basalcellekarsinom farget med Papanicolaous fargemetode. Foto Anna M. Bofin

slått sammen. Det var ingen signifikante forskjeller mellom de to fargemetodene.

Trykketeknikken resulterte i mange utstryk med dårlig kvalitet og viste diagnostisk samsvar i kun halvparten av tilfellene. Resultatet fra undersøkelsen viser at cytologisk diagnose ved skrapeteknikk av basalcellekarsinom og aktinisk keratose har høy sensitivitet og spesifisitet og at metoden differensierer godt mellom de to formene for hudpatologi.

Eidi Christensen

eidi.christensen@stolav.no
Hudavdelingen
St. Olavs Hospital

Litteratur

- Christensen E, Bofin A, Guðmundsdóttir I et al. Cytological diagnosis of basal cell carcinoma and actinic keratosis, using Papanicolaou and May-Grünwald-Giemsa stained cutaneous tissue smear. Cytopathology doi: 10.1111/j.1365-2303.2007.00483.x

Postkort kan redde liv

Å sende postkort til selvmordsforsøkere kan redusere antall nye selvmordsforsøk, viser en australsk studie.

Studien omfattet 772 pasienter som var behandlet for selvmordsforsøk med legemidler. Pasientene ble randomisert til å motta åtte postkort i løpet av det første året etter innleggelsen. På postkortene spurte man om hvordan det gikk og inviterte til å ta kontakt med sykehuset ved behov.

Ved avslutningen av studien kunne man vise at antall nye selvmordsforsøk var betydelig redusert (RR 0,55; 95 % KI 0,35–0,87), men andelen som gjorde nye selvmordsforsøk var ikke signifikant forskjellig i de to gruppene (15 % versus 17 %) (1).

Nå foreligger resultatene fra oppfølgingen ett år etter at intervensjonen var avsluttet (2). Det viste seg at funnene holdt

seg: Antall selvmordsforsøk var redusert i toårsperioden blant dem som fikk tilsendt postkort det første året etter innleggelsen (RR 0,49; 95 % KI 0,33–0,73). På den annen side var andelen som gjorde nye selvmordsforsøk i intervensjonsgruppen, ikke signifikant forskjellig fra kontrollgruppen (21 % mot 23 %).

Forfatterne påpeker at det er behov for flere liknende studier før det er aktuelt å bruke denne metoden i større skala.

Erlend Hem

erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

- Hem E. Postkort kan redde liv. Tidsskr Nor Lægeforen 2005; 125: 3239.
- Carter GL, Clover K, Whyte IM et al. Postcards from the EDge: 24-month outcomes of a randomised controlled trial for hospital-treated self-poisoning. Br J Psychiatry 2007; 191: 548–53.